

"... ímé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig" (Máté 28:20.)

Hálaadó Harangszó

2002. május 19. AZ ÁCSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG GYÜLEKEZETI LAPJA III. évf. 2. szám

A HÍVÓ ÉS A VÍGASZTALÓ JÉZUS

Az egyházi ünnepes félét zárja a Szentlélek kitöltetésének, eljövételének ünnepe: Pünkösd. Ezt az ünnepet előzi meg Áldozócsütörtök, Krisztus mennybemenetelének ünnepe. Mind a kettő Jézushoz, az Isten fiához kapcsolódik.

Áldozócsütörtök hívogat bennünket: "Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot..." (Máté: 25:34.). Ahogyan édesanyánk hívogat bennünket: "Jertek kész van...". Így hív Jézus is. Az Ő szavai vigasztaló szavak. Vigasztalásul szolgálnak nem csak a tanítványoknak, hanem nekünk is, mikor ezt mondja: "De én az igazat mondom néktek: Jobb néktek, hogy én elmenjek: mert ha el nem megyek, nem jön el hozzátok a Vigasztaló: ha pedig elmegyek, elküldöm azt tihozzátok." (János 16:7.) Pünkösdkor Isten kiöntötte az Ő lelkét, háromezren keresztkedtek meg. A Szentlélek munkáját érezhetjük minden nap felnőtt emberek és gyermekek egyaránt. Mint ahogy az áldást hozó eső megújítja a természetet; az esőcseppek végtelen sokasága élteti a növényeket, úgy a Szentlélek is munkálkodik életünk mindennapjaiban. Megújít bennünket, virágzóvá, gyümölcsözővé varázsolja életünket.

Virágzás és gyümölcstermés: ez a Lélek, mert a Lélek élet.

Pál apostol kérdezi az Efézusi Gyülekezettől: "Vettetek-e Szentlelket?" Ők így feleltek: "Avagy azt sem tudjuk, vagyon-e Szentlélek." Bizony nagyon sokan nem tudják, nem érzik, nem fogják fel a Szentlélek éltető erejét és annak gyümölcseit. Ezért nagyon sokszor köszívűek vagyunk. Elfelejtjük a Példabeszédek könyvében leírt kérést: "Adjad Fiam a te szívedet nékem!" Ma a szív szót csak jelképes értelemben szoktuk használni, és még így is az ember érzelmi életére leszűkítve.

Ilyen a Pünkösd előtti vagy nélküli ember. Pünkösdrel Isten hús, érző szívet adott az emberiségnek. Ez az ünnep nem csak a tanítványoknak adott szívet, de ma nekünk is ad.

Ad gyermekeinknek, akik konfirmáció előtt állnak, hogy szent hitükről vallást tegyenek Isten és a gyülekezet előtt. Megvallják és megígérik, hogy Istennek és református keresztyén anyaszentegyházuknak holtig hűséges, engedelmes és áldozatra kész hívei lesznek.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Áldott ünnepeket kívánok!

Molnár István
lelkipásztor

A FALU KINCSE: A JÓ TANÍTÓ

1858. májusában az etei jegyző, Varjú István a Tatai Református Egyházmegye esperesének átadott egy földgömböt azzal a kéréssel, hogy az egyházmegye vezetői juttassák el adományát a megítélésük szerinti legjobb iskolának. Az egyházmegye a soron következő gyűlésén szavazatával az ácsi református iskola mellett döntött, mivel hosszú ideje az iskola tanítói kitűnő és jeles minősítést kaptak. Ez utóbbi azt jelentette, hogy a tanítókat évenként a végzett munkájuk alapján elbírálták, osztályokba sorolták. Ez a minősítés nyilvánosan meg is jelent. A magas szintre minősített tanítótól az arra fogékony és tanulni akaró gyermek igen sok hasznos ismeretet szerezhetett.

Az Ácsi Református iskolába meghívott vagy pályázatot elnyert tanítók igen jól tanítottak és neveltek. Sorban olvashatjuk e neveket az egyházmegye évi jelentésében a magasra értékelték között.

Ismerünk olyan esetet, amikor a Barsi Református Egyházmegye (ma Szlovákia területe) közgyűlése az ácsi rektort nevezi meg, mutatja fel példaként; hogy úgy kell a rektornak, tanítónak önmagát képeznie, amint ő teszi. Általánossá téve azt mondhatjuk a régi papirosokon olvasottakról, hogy az ácsi igen jelentős számú leány és fiúgyermek kiváló tanítóktól tanulhattak. Nagy dolog volt előbb Debrecenből, majd a 19. század elejétől Pápáról tanítónak jönni Ácsra. Ez a meghatározott ideig tartó tanítói munka (ami meghosszabbítható volt) egy ilyen nagy gyülekezetben a tanítónak anyagi gyarapodást jelentett. Sok esetben lehetővé tette, hogy a tanító tovább tanulhasson, újra iskolapadba ülhessen. Később - mivel többnyire fiatal emberekről volt szó - rektorként, lelkészként térhettek vissza egyházmegyéjükbe. Itt képességüket, törekvésüket már jól ismerték, s értékeiket számon is tartották. Példaként említhetjük - másokat nem mellőzve - Décsi Bálint pályáját. Előbb ácsi rektor volt, majd egy rövid bőnyi kitérő után -munkájára emlékezve - megválasztották ácsi prédikátornak. Méltó embert választott személyében később a Tatai Egyházmegye, amikor esperesi székbe emelte. E nagy ívű pályát azért emeltem ki, mert itt a faluban

kezdte a gyermekek oktatását, s itt végezte be életét már hajlott korában esperes-lelkészként.

Közel két és fél évszázadot felölelve néztem át a régi ácsi református tanítók és rektorok életét, mielőtt e sorokat leírtam. Örömeik, néha bánataik írásos dokumentumai között évszázadokat előre ugorva egy sokak által ma is ismert nevet írok le: Csere Terézia. Sok ácsinak Teruskája, Teruska néni; mondhatnám csak ritkán tanító néni. Megválaszolhatatlan a kérdés, hogy hány ácsi gyermeket tanított ő meg az írás és az olvasás tudományára.

Éppen az utóbbi évtizedek bizonyították, milyen nagy tudomány jól írni és olvasni. A legkomiszabb diákot is "kislányom", "kisfiam" megszólítással tisztelte meg. Igen, Ő a diákjait megtisztelte! Érezte ezt bármelyik Kedves Olvasó másként? Aligha.

Haláláig visszajáró látogatója voltam. Igaz, inkább, mint közeli rokonomhoz, s kevésbé, mint hajdani tanítómhoz. Egyszer szembesítettem egy ténnyel. Régen tudta, hogy szülőfalum múltja szívügyem, s benne elsősorban az Ácsi Református Egyház. Mondtam Teruska néni, hogy nagyon hosszú időre tekintettem vissza az ácsi református tanítókra vonatkozó iratokban. Szokott módján, tömören nyugtázta: - Szép tőled.

- De mit találtam? - kérdeztem.

- Rosszat talán nem? - kérdezte vissza.

Ekkor szembesítettem önmagával, ami leírt tény volt. Ácson egyetlen tanítóval sem fordult elő, ami vele: egész egyházi tanítói pályafutása során szakmai felettesei minden évben kitűnő minősítésben részesítették. Az egyházmegye minden évben ezt írásban is rögzítette. Ma is olvasható. Meglepte. S mégis mi volt a válasz?

- Kisfiam, Kálmánkám, nem ez a fontos! Az a szép a mi hivatásunkban, ha látjuk, hogy a valaha vézna, de csillogó szemű kisgyerek felnőve becsületes ember lesz. Ezért volt szép tanítani! Mi már elfogyunk, de ha néhány emberben itt hagytunk valamit ebben a faluban, korábban és később is, nem éltünk hiába.

Ejnye! Hová kalandoztam a hajdani földgömb kapcsán!? Vagy mégse?

Hajtsuk meg fejünket valamennyi áldozathozatalra elkötelezett tanítónk előtt, mert nélkülük e sorokat sem tudtam volna leírni!

Dr. Alföldi Kálmán

ISTEN MUNKATÁRSAI

Egyházi újságunk lapjain - kedves Tanítványaim - konfirmációtok alkalmából néhány mondatban hozzászólások is szólnak.

Még elevenen él bennetek a Heidelbergi Káté első kérdése: "Mi néked életedben és halálodban egyetlenegy vígasztalásod?" De, természetesen a válasz is: "Az, hogy testestől-lelkestől, mind életemben, mind halálomban nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, a Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok..." Vagyunk, ifjú Testvéreim, mi, akikért drága vérével bűneinkért eleget tett, megszabadított megőriz benneteket, minket is.

Tehát munkálkodik érettetek, és a Szentlélek őrizete veletek van. Ha Ő munkálkodik érettetek, nektek is munkálkodni kell. "Méltó a munkás a maga bérére." Jézus a keresztfán megfizette a bért; épp ezért ezután Ti is az Ő munkatársai legyetek! A konfirmáció lényege arra utal, ha különböző adottságokkal is, de minden konfirmált ifjúnak örömmel kell éreznie ezt. Őt Isten arra méltatta, hogy kegyelemből, hit által munkatársának fogadta. Akik egymásnak munkatársai, azok közösségben vannak egymással. Isten

munkatársának lenni elmélyült lelki közösséget jelent Ővele. A konfirmáció felismerése annak, hogy Isten munkába állít bennünket. Ez a munka pedig az Anyaszentegyház közösségében történik. Adja az Úr Isten, találjátok meg ezt az áldott közösséget, és a Káténak valamennyi, de különösen a negyedik kérdését jegyezzétek meg!:

"Mit kíván tőlünk Isten törvénye?" "Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből. Ez az első és nagy parancsolat. A második pedig hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták."

Isten áldása vezérelje mindnyájatokat az életben!

Molnár István
lekipásztor

Az Ácsi Református Gyülekezet Presbitériuma előtt 2002. május 12-én a délelőtti istentiszteletet követően tettek bizonyosságot konfirmációjukra való felkészültségükről: Katona Rajmund, Kiss Anita, Kocsis Zoltán, Lovas Péter, Nyéki László, Péntek Zsigmond, Pintér Balázs, Süveg Ádám, Szőnyi Brigitta, Tomanicz Éva és Zsidi Mária.

KANONIKAI VIZITÁCIÓ

Ebben az évben Pánti László nagyigmándi lelkész, egyházmegyei lelkészi tanácsbíró és Dózsa Dénes a szőnyi református gyülekezet gondnoka, egyházmegyei világi tanácsbíró érkezett gyülekezetünkbe a kanonikai vizitációra.

Az istentiszteleten Molnár István nagytiszteletű úr Máté evangéliumának 5. részéből, a Hegyi beszédből vette az ígét: "Boldogok..."

Ezt követően beszámolt az elmúlt évi gyülekezeti életről, ezek között nagy örömeinkről, a befejeződött építkezésekről, továbbá a gyülekezeti terem, az iroda és a konyha felújításáról. A jelenről szólva elmondta, hogy 11 csoportban 119 általános iskolás vesz részt a hitoktatásban.

E gyermekek istentisztelet után tanulmányaik alapján az Ó- és Újszövetség ismeretéből bizonyosságot tettek a jelen lévők nagy öröme.

Az Egyházmegye Elnöksége nevében Pánti László nagytiszteletű úr köszöntötte a Gyülekezetet, majd a Kolossébeliekhez írt levél 4:2-ből idézett: "Az imádságban állhatatosak legyetek". Ezzel utalt az elhangzott prédikációra, azaz boldogok csak akkor lehetünk, ha az imádságban és a hálaadásban állhatatosak vagyunk. Befejezésül Isten áldását kérte a gyülekezet valamennyi tagjának életére és munkájára. Az istentisztelet és a hozzá kapcsolódó vizitáció a 434. dicséret negyedik versének eléneklésével fejeződött be:

Kísérd lépteink / Éltünk végeig, / és ha roskadozva járunk, / Benned támaszt hadd találunk, / Míg elfogy az út, / S mennyben nyitsz kaput.

Semseiné Késmárki Ágnes

KÓRUSTALÁLKOZÓ

Isten adott minden embernek egy hangszert, a hangszálakat. Ezeket bármikor, bárhol használhatja: énekelhet.

2002. ápr. 20-án került sor a 700 éves neszemélyi Református Templomban a Tatai Református Egyházmegye kórustalálkozójára. A kedves meghívásnak örömmel tettünk eleget az ácsi

Szivárvány és a Református Vegyeskóruossal. A közös fellépésre szeretettel, odaadással és fáradságos munkával készültünk. 11 kórus jött össze, közöttük szépen megálltuk helyünket. Az eddigi tapasztalataink alapján ezek a találkozók egyre színvonalasabbak és családiasabbak lettek. Barátságok kötődnek kórusvezetők és tagok között egyaránt, hiszen a zene és ének az egyetlen, mely mindenkihez szól, melyet mindenki megért. Melegíti a lelket, minden embert összeköt. Dédanyáink, nagyanyáink anyáink lágy énekszó kíséretében ringatták a bölcsőt. A zenélés mindenkit megnyugtat, örömmel leljük benne. Akárhol és bármikor énekelhetünk. Nagyon sajnálom, hogy a mai rohanó világban sok családi fészekből kimarad, elfelejtődik a közös éneklés öröme. Szívesen mesélek tanítványaimnak saját gyermekkori élményeiről, melyek óvodás koromig visszanyúlhatnak, hogy a család időnként

összegyűlt, s ilyenkor közös zenéléssel, énekléssel, szórakozással örültünk egymásnak. Mindenki tudta, merre járok, mert állandóan énekeltem utcán, óvodában, iskolában, bárhol. Egész életemben énekeltem, s boldog vagyok, hogy ezt másoknak át tudom adni. Mert Isten azért is adta ezt a tulajdonságot nekünk, halandóknak, hogy neki énekelhessünk. Mert az egyházi ének megzenésített imádság. Titeket is, Kedves Olvasók arra biztatlak, énekeljete bárhol, bármikor, bármilyen helyzetben, környezetben. ÉNEKELJETE, hiszen aki ezt teszi, kétszeresen imádkozik Istenhez, a mi Urunkhoz.

Baloghné Nagy Ildikó

Húsvétkor Bátki Dávid Géza negyedéves teológiai hallgató szolgált legációban, gyülekezetünkben.

REMÉNYIK SÁNDOR: ÉNEK ANYÁMRÓL

Ó, most adj erőt Isten, Istenem.
Hogy méltón zengjen árva énekem
Róla, ki csendes mártír volt szegény,
S hang nem hatolt be két szegény fülén,
Meghalt a hang - régen meghalt Neki -
Fülébe szóltak még gyermekei
Odatapasztva forró ajkukat -
Aztán e szalmaszál is elszakadt.
A betű maradt csak, a holt betű,
Élő hang helyett ó be keserű.
Aztán - szelíd, vigasztaló barát -
Szemén át jött el hozzá a világ.
Hogy csügött e két drága szürke szem
Szánkon: mit mondunk: igen-e vagy nem,
S próbálta kínlóda olvasni le
Szemmel, mit fel nem fogott a füle.
Ki jót akart: mellé telepedett,
S írt neki - én nem írtam eleget.
Ifjan még sorsa ellen lázadó,
Később csupa bölcs rezignáció:
Virágot ápolgatott, olvasott,
Ha házi gondja olykor elfogyott.
A fecske megérkezett csicseregve
S nem hallotta - ő pedig úgy szerette.

Beethovent zongorázott a leánya -
Búsan támaszkodott a zongorára.
Tapsok közt olvasott fel a fia -
Nem tudta, milyen verse hangsúja.
A rádiót - be jó - nem érte meg.
A mennydörgésre csak megremegett.
A nagy harang ha szólt Szilveszter-éjjen,
Ő ült akkor is fojtó csendességben.
Fájtak benne madarak, gyermekek,
Csak a néma virág nem sebezett.
Ha van igazság, hallania kell
Most mindent, ami lelket fölemel.
Madarak ezerhangú kórusát
A tavaszodó mennyországon át.
Beethovent, amint maga dirigál
S zenekarában ezer angyal áll.
A konduló, mély, érhangú harangot,
Amit idelelni közelről se hallott.
A gyermekeit és az unokáit,
Ahogy hangjuk fölhat a mennyországig.
Itt örök csendre kárhozott füle
Ott örök muzsikával van tele.
S ha Isten van, meg nem szűnik soha
E mindent-kárpótló szimfónia.